

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
МУНИЦИПАЛЬНОГО
ОБРАЗОВАНИЯ
«НОВОИШТЕРЯКСКОЕ
СЕЛЬСКОЕ ПОСЕЛЕНИЕ»
ЛЕНИНОГОРСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЛЕНИНОГОРСК
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«ЯҢА ИШТИРӘК
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»
МУНИЦИПАЛЬ
БЕРӘМЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Яңа Иштирәк

КАРАР

05.12.2022 ел

№ 16

«2023-2024 елларга Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының Яңа Иштирәк авыл җирлегенән файдалану һәм саклау» муниципаль программасын раслау турында

Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының Яңа Иштирәк авыл җирлегенә территориясендә җирләрне саклауны гамәлгә ашыру максатларында, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 179 статьясы нигезендә, Россия Федерациясе Җир кодексының 11, 13 статьясы, «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законга таянып, «Татарстан Республикасында җирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән, Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының Яңа Иштирәк авыл җирлегенә Башкарма комитеты КАРАР БИРӘ:

1. «2023-2024 елларга Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының Яңа Иштирәк авыл җирлегенән файдалану һәм саклау» буенча кушымта итеп бирелгән муниципаль программаны расларга (Кушымта).

2. Әлеге карарны Интернет челтәрендә Лениногорск муниципаль районының рәсми сайтында (<https://leninogorsk.tatarstan.ru>), Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) бастырып чыгарырга (халыкка җиткерергә), Яңа Иштирәк авыл җирлегенә территориясендә Татарстан Республикасы, Лениногорск районы, Яңа Иштирәк авылы, Үзәк урам, 7 нче йорт (административ бина) адресы буенча урнашкан мәгълүмат стендларында урнаштырырга.

3. Әлеге карарның үтөлешен контрольдә тотуны үз җаваплыгымда калдырам.

Татарстан Республикасы
Лениногорск муниципаль районы
«Яңа Иштирәк авыл җирлегенә»
муниципаль берәмлеге башлыгы

Г.Р.Мәүлетова

Кушымта

Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районы Яңа Иштирэк авыл җирлеге Башкарма комитетының 2022 елның «05» декабрдәге 16 номерлы карары белән расланды

«2023-2024 елларга Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының Яңа Иштирэк авыл җирлеге җирләрәннән файдалану һәм саклау» муниципаль программасы

«2023-2024 елларга Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының Яңа Иштирэк авыл җирлеге җирләрәннән файдалану һәм саклау» муниципаль программасының
ПАСПОРТЫ

Программаны эшләү өчен нигез	РФ Җир кодексы, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законы
Заказчы	Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районы Яңа Иштирэк авыл җирлеге Башкарма комитеты
Программаның төп эшкәртүчүсе	Яңа Иштирэк авыл җирлеге Башкарма комитеты
Программаның төп максаты	Яңа Иштирэк авыл җирлеге җирләрән саклау һәм рациональ файдалану чараларын тормышка ашыру
Программаның билгеләнеше	Яңа Иштирэк авыл җирлеге җирләрән саклау мәсьәләләрен хәл итү
Программаны тормышка ашыру вакыты	2023-2024 еллар
Көтелгән нәтижәләр	Җирләрне рациональ файдалану һәм саклау, бозылган җирләрне торгызу, халыкның экологик куркынычсызлыгын һәм аның тормыш сыйфатын күтәрү
Программаны тормышка ашыруны контрольдә тоту	Яңа Иштирэк авыл җирлеге Башкарма комитеты
Программаны тормышка ашыру механизмы	Җирләрне саклау һәм рациональ куллану буенча хужаларның һәм кулланучыларның эшчәнлеген координацияләү Яңа Иштирэк авыл җирлеге Башкарма комитеты тарафыннан башкарыла. Программаны ачыклау кирәк булганда башкарыла
Финанслау күләмнәре һәм чыганаclarы	Программаны үтәү муниципаль берәмлек бюджеты һәм оешма чаралары хисабына башкарыла. Программаны муниципаль берәмлек бюджеты акчалары исәбеннән финанслау күләме 10 000 сум тәшкит итә, шул исәптән: 2023 ел-5 мең сум. 2024 ел-5 мең сум.

1. Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның тиешле өлкәдә агымдагы торышына характеристика һәм төп проблемалар

Жир - әйләнә-тирә мохитнең мөһим өлеше, аннан файдалану башка барлык табигый объектлар: хайваннар, урманнар, үсемлекләр дөньясы, сулар, файдалы казылмалар һәм жир асты байлыктарының башка кыйммәтләре белән бәйлә. Жирдән файдаланмыйча һәм аны сакламыйча башка табигый ресурслардан файдалану мөмкин түгел. Жиргә карата хужасыз караш шунда ук яки якин киләчәктә әйләнә-тирә мохиткә зыян китерәчәк, жирнең өске катламын - туфракны, аның химик һәм радиоактив пычрануын жиңмерүгә генә түгел, бәлки табигый комплексның экологик начарлануы белән дә бәйлә булачак.

«2023-2024 елларга Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының Яңа Иштирәк авыл жиңлегә жиңләрәннән файдалану һәм саклау» муниципаль программасы (алга таба - Программа) икътисадны ныгыту мәнфәгатләрәндә жиң ресурсларыннан нәтижәле һәм нәтижәле файдалануның һәм аларга идарә итүнең дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыруны тәэмин итүче жиңләрәдән файдалануның һәм саклауның уңай шартларын тудыруга юнәлдерелгән.

Төрле максатларда жиң фондының зур күләмен куллану әйләнә-тирә мохит экосистемасының барлык буыннарының табигый бөтенлеген саклау буенча бурычлар куя. Табигаттә барысы да бәйләнгән. Шуңа күрә бер звеноның дәрәс эшләмәве, урман, хайваннар дөньясы, жиңнең дисбалансына һәм экосистеманың бөтенлеген бозуга китерә.

Жиңне рациональ кулланмау, аңа карата хужасыз мөнәсәбәт аның башкарган функцияләрәнең бозылуына, табигый үзлекләрнең кимүенә китерә.

Жиңләрне рациональ файдалану тәэмин ителгәндә генә саклау нәтижәле була ала.

Яңа Иштирәк авыл жиңлегенә тотрыклы социаль-икътисади үсеш һәм анда яшәүчеләрнең экологик куркынычсызлыгы проблемалары жиңләрне саклау һәм файдалану мәсьәләләрән хәл итү белән тыгыз бәйләнгән. Авыл жиңлегә дәрәжәсендә жиңләрне саклау һәм куллануның жиңле проблемаларын мөстәкыйль хәл итеп була, өстәвенә, хәзер яшәүче кешеләр генә түгел, ә киләчәк буыннар мәнфәгатләрәндә тулы, комплекслы һәм акыллы итеп.

Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының Яңа Иштирәк авыл жиңлегә территориясендә рөхсәт ителгән төрле жиң кишәрлекләре бар.

Иң кыйммәтлесе - авыл хужалыгы жиңләрәнә караган авыл хужалыгы билгеләнешендәге жиңләр.

Мәдәни-техник халәте буенча жиңлек территориясендәге көтүлекләр күбесенчә чиста. Көтүлекләрне шәхси ярдәмче хужалыктар куллана.

Барлык көтүлек азыгын кулланучыларны исәпкә алып, табигый көтүлекләргә йөкләнеш зур түгел. Жиңлекнең барлык көтүлекләрәндә диярлек яшеллек күп.

Жиңләрнең экологик торышы уртача яхшы, ләкин рөхсәтсез чүплекләр әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясыйлар һәм экологик хәлне көчәйтәләр.

2. Муниципаль программаны тормышка ашыруның максатлары, бурычлары һәм максатчан күрсәткечләре, сроклары һәм этаплары

Жиңлек территориясендә жиңләрәдән файдалану һәм саклау өлкәсендәге муниципаль сәясәтнең төп принциплары: Яңа Иштирәк авыл жиңлегә Башкарма комитеты эшчәнлегенә законлылыгы һәм ачыклыгы, жаваплылык һәм контрольлек, нәтижәлелек.

Муниципаль программаның максатлары-пычрануны, юкка чыгуны, деградацияне, бозуны, жиңләрне һәм туфракка башка тискәре йогынтыны булдырмау һәм бетерү, шулай ук жиңләрәдән рациональ файдалануны тәэмин итү, шул исәптән авыл хужалыгы билгеләнешендәге жиңләрәдә туфракның уңдырышлылыгын торгызу һәм жиңләрне яхшырту өчен.

Куелган максатларга ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү күздә тотыла:

- житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү өлкәсендәге эшчәнлекне оптимальләштерү;

- жирләрне куллану һәм саклауның нәтижәлелеген арттыру, жирләрдән рациональ файдалануны һәм саклауны тәэмин итү;

- яшел майданнарны саклау һәм торгызу;

- жирләрне инвентаризацияләү.

Жирләрне инвентаризацияләү деградация, пычрану, чүплөнү, хужалык эшчәнлегенә башка тискәре (зарарлы) йогынтысын булдырмау, кулланылмый торган, рациональ кулланылмый торган яки файдаланылмый торган жир кишәрлекләрен, жирләрнең башка характеристикаларын ачыклау өчен үткәрелә.

Өлеге Программаны гамәлгә ашыру жирләрдән файдалануны тәртипкә салуга ярдәм итәчәк; яңа жир кишәрлекләрен эйләнешкә кертү; авыл жирлегенә инвестицион жәлеп итүчәнлеген арттыру, икътисадны үстерүгә, жирләрне нәтижәлерәк файдалануга һәм саклауга ярдәм итәчәк.

Программа чараларын үтәү нәтижәсендә түбәндәгеләр тәэмин ителәчәк:

1) торак пунктларны тәзекләндерү;

2) жирләрнең сыйфатлы характеристикаларын яхшырту;

3) жирләрдән нәтижәле файдалану.

Программаны гамәлгә ашыру срогы 2023-2024 еллар.

3. Программаны тормышка ашыруның барышын тикшереп торуну оештыру

Программаны гамәлгә ашыруның барышын Лениногорск муниципаль районының Яңа Иштирәк авыл жирлегенә Башкарма комитеты аның гамәлдәге законнар белән билгеләнгән вәкаләтләре нигезендә контрольдә тоту.

4. Программаны тормышка ашыруның социаль-икътисади нәтижәлелеген бәяләү

Программаны тормышка ашыруның нәтижәлелеген бәяләү Лениногорск муниципаль районының Яңа Иштирәк авыл жирлегенә Башкарма комитеты тарафыннан ел саен, хисап чорыннан соң килүче айның 1 мартына кадәр, программаны гамәлгә ашыру срогы дәвамында гамәлгә ашырыла.

Программаны тормышка ашыруның нәтижәлелеген бәяләү программаның Яңа Иштирәк авыл жирлегенә социаль-икътисади үсешенә керткән өлешен гомуми бәяләүне үз эченә алырга тиеш.

Программаны тормышка ашыру турындагы хисапта булырга тиеш:

1) чынлыкта житештерелгән чыгымнарның гомуми күләме, барлыгы һәм шул исәптән финанслау чыганаclarы буенча;

2) программа буенча ел дәвамында тәмамланган чаралар исемлегенә;

3) программа чаралары исемлегенә һәм аларны тәмамламау проценты ел дәвамында тәмамланмаган;

4) программа чараларын вакытында тәмамламау сәбәпләрен анализлау;

5) өстәмә финанслау чыганаclarын һәм программ максатларга ирешүнең башка ысулларын жәлеп итү яки программаны киләчәктә гамәлгә ашыруны туктату турында тәкъдимнәр.

5. Муниципаль программаның төп чаралары исемлегенә

Муниципаль программа кысаларында Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районы Яңа Иштирәк авыл жирлегенә территориясендә жирләрне саклау һәм алардан файдалануның нәтижәлелеген арттыру чаралары планлаштырылган.

№ п/п	Чараларның исеме	Финанслау чыганагын күрсәтеп финанслау (мең сум)	Башкаручы	Башкару вакыты	Жаваплы зат
1.	Чокырларның өске катын ныгыту	Оешмаларның, шәхси затларның, жирдөн файдаланучыларның үз акчалары	Жир урнашу урыны буенча	Даими	Оешма житәкчеләре, шәхси затлар
2.	Шәхси буаларны, башка су объектларын ачыклау гидротехник корылмалар һәм бу корылмаларны конкрет милекчеләр тарафыннан тикшерү	-	Авыл жирлеге Башкарма комитеты	2023-2024	Башкарма комитет житәкчесе
3.	Жирдән файдалану чикләрен, линия корылмалары объектларын, юл чөлтәрен, чикләнгән файдаланудагы жирләрне, сыйфатлы күрсәткечләрне кертәп, әлеге жирләрнең бердәм банкын	-	Авыл жирлеге Башкарма комитеты	2023-2024	Башкарма комитет житәкчесе
4.	Яңа Иштирәк авыл жирлеге торак пунктлары территорияләрен тәзекләндерү һәм яшелләндерү	-	Авыл жирлеге Башкарма комитеты	Даими	Башкарма комитет житәкчесе
5.	Авыл хужалыгы жирләрен агачлар һәм куаклар, чүп үләннәре үсүдән саклау һәм зарарлы организмнардан саклау буенча чаралар үткөрү	Жир кулланучыларның үз акчалары	Жир урнашу урыны буенча	Даими	Башкарма комитет житәкчесе
6.	Деградация, пычрану, чүп-чар булган жирләрне яхшырту һәм торгызуны тәмин итү, хужалык эшчәнлегенә башка тискәре (зарарлы) йогынтысы	Жир кулланучыларның үз акчалары	Жир урнашу урыны буенча	Даими	Оешма житәкчеләре, шәхси затлар

6. Муниципаль программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтижеләре.

Бу программаны тормышка ашыру жїрдән файдалануны тәртипкә салуга, жїрләрне нәтижелә куллануга һәм саклауга, бозылган жїрләрне торгызуга һәм халыкның экологик куркынычсызлыгын һәм аның тормыш сыйфатын арттыруга, авыл жїрлегенә инвестицион жәлеп итүчәнлеген арттыруга, икътисад үсешенә, шулай ук салым салына торган базаны арттыруга ярдәм итәчәк.

Программа чараларын үтәү нәтижәсендә тәэмин ителәчәк:

- 1) торак пунктларны тәзекләндерү;
- 2) жїрнең сыйфат характеристикаларын яхшырту;
- 3) жїрләрден нәтижелә файдалану.